

ve hjælpen på blive lagt vægt på bedre og mere individuelt tilpassede hjælpetilbud.

For at sikre dette er det vigtigt, at når kommunalbestyrelsen og amtsrådet konkret tilrettelægger deres tilsyn særligt er opmærksomme på, om kommunen eller amtskommunen lever op til sine forpligtigelser i forhold til hjælpen til disse og andre svage persongrupper.

I forslaget til lov om social service justeres bistandslovens krav om overenskomst med selvejende institutioner. Hidtil har kravet om overenskomst dækket over en aftale om driften, der væsentligt har sikret det økonomiske mellemværende i forhold til et bestemt antal pladser.

Dette er ikke tilstrækkeligt, idet bestemmelser om det økonomiske mellemværende bør suppleres med bestemmelser, der siger noget om den kvalitet, som det offentlige og brugerne har krav på. Der henvises herved til de almindelige bemærkninger til forslaget til lov om social service.

I det vejledningsmateriale, der vil blive udarbejdet i tilslutning til lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og til lov om social service, vil Socialministeriet i forbindelse med den indholdsmæssige side af tilsynspligten bl.a. fremhæve følgende vigtige elementer:

Tilsyn med kvaliteten

Det handler her om at sikre, at den faglige kvalitet og omkostningerne nøje svarer til, hvad kommunalbestyrelsen eller amtsrådet ønsker og vil tage ansvar for. Det gælder for opgaver, der udføres af kommunens eller amtskommunens eget personale, og for opgaver udført af andre.

Når det drejer sig om, at andre udfører en opgave for det offentlige, er det vigtigt, at myndigheden allerede, når aftalen indgås, stiller krav om, at aftalens økonomiske dele suppleres med beskrivelser af kvaliteten af den ydelse, som skal leveres. Uden en sådan beskrivelse er det ikke forsvarligt at indgå aftale om udførelse af en opgave.

Det bør også af aftalen fremgå, hvordan der i forbindelse med den løbende drift skal ske kontrol af, at opgaven udføres med den aftalte og ønskede kvalitet. Der vil fx blive vejledt om, hvordan krav om kvalitet og kontrol hermed kan indgå i aftalerne, hvordan det sikres, at forvaltningslovens regler kan efterleves, statistik-produktion, m.v.

For at kommuner og amtskommuner kan føre tilsyn med kvaliteten af de opgaver, der udføres, er det vigtigt at forholdet mellem de lokalpolitiske målsætninger og den faktiske indsats kan vurderes.

Kommuner og amtskommuner har derfor brug for redskaber, der sætter dem i stand til at dokumentere

ikke blot den planlagte, men også den leverede ydelse. Herudover er der behov for metoder til at vurdere konsekvensen af lokalpolitiske forslag om ændringer i serviceniveauet.

Langt fra alle kommuner og amtskommuner har i dag de fornødne redskaber til styring af kvalitet og ressourcer. Og det er derfor vigtigt at udviklingen af sådanne værktøjer opprioriteres.

Derfor har Socialministeriet iværksat et projekt om styring af fremtidens hjemmepleje. Projektet tager fat i disse problemstillinger og resultaterne kan inspirere til initiativer i kommuner og amtskommuner på dette og andre områder.

Tilsyn med økonomien

Myndighederne skal stille krav til budgetter og regnskabsafleggelsen, således at det er muligt at gennemskue og påse, at de økonomiske forhold og at udførelsen af den aftalte opgave foregår ordentligt.

En måde, som dette kan sikres på, er at kræve, at myndigheden får en repræsentant i bestyrelsen for den organisation eller institution, som har ansvaret for opgaven. Dette kan være en nærliggende mulighed, hvis der er tale om at udføre sammensatte former for hjælp, hvor det kan være vanskeligt alene ud fra regnskaberne at vurdere, om den samlede drift foregår økonomisk forsvarligt, eller hvis der indgår større aktiver, fx fast ejendom, som en del af tilbudet.

Forholdet mellem tilsyn og serviceinformation

Som det er beskrevet foran i afsnit 4 har kommunerne efter den kommunale styrelseslov en informationsforpligtelse overfor borgerne vedrørende kommunale serviceydelser. Denne information vil give en større åbenhed og gennemskuelig af kommunale og amtskommunale tilbud.

Informationen har væsentlig betydning for borgernes mulighed for at deltage aktivt i den kommunalpolitiske debat om kommunens serviceniveau og om prioriteringen mellem de enkelte servicetilbud.

Borgernes reaktioner – positive eller negative – er en vigtig del af grundlaget for myndighedernes tilsyn. Kvalificerede og præcise meldinger fra borgerne til de lokale politikere om de forskellige hjælpeformer, give gode informationer om, hvor der kan være problemer, som der bør ses nøjere på. Og der er ikke tvivl om, at en veludformet serviceinformation, som borgerne kan forstå og forholde sig til, vil give mere kvalificerede tilbagemeldinger til politikerne.